

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Prima ratio proponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Nostra ultima conclusio ponitur.

172

SVBSECTIO I.

Prima ratio proponitur.

173

174

175

176

еже

9

20

Quaest. IV. Vtrum relatio terminetur, &c. 775

neque talis relatio est in Deo, nec pertinet ad Deum, tanquam id quod existit in ipso, ut possit terminare talem relationem: ergo ex eo quod relatio creaturae terminetur ad seipsam, aut ad aliam relationem etiam existentem in creatura non potest dici terminari ad Deum, quia Deus non est creatura, quae terminatur, sed potius quid omnino distinctum a creatura terminante, ac proinde Deus secundum nihil sui terminat talem relationem, ac proinde nullo modo terminabit illam: ergo falsa est solutio Caietani, quod evidenter sic convincitur.

179 Quia nullo modo potest dici, cognitionem reflexam per quam intellectus se cognoscit esse cognitionem Dei, vel cognitionem intellectus ad Deum aut scientiam ad ipsum Deum, ex eo quod scientia reflexe se cognoscat, nec potest vilo modo asseri, referri scientiam per cognitionem reflexam ad Deum, tanquam per relationem transcendentalem, & ratio evidens est, quia talis cognitio reflexa non respicit Deum, quia respicit scientiam, quae non est Deus, sed etiam relatio creaturae non respicit Deum, sed vel seipsam, vel aliam relationem existentem in ipsa creatura: ergo talis relatio non est creaturae ad Deum, patet minor, quia nihil aliud respicit relatio nisi id, quod est terminus formalis illius, & ideo asserunt adversarii, patet terminum respicere formaliter filiationem, & non scientiam, aut arborem, quia sola filio est terminus formalis paternitatis, & non arbor aut patres, sed relatio creaturae non habet pro termino formali Deum, sed relationem creatam, quae minime est Deus, nec in Deo existit, & sic asserunt ipsi, terminari ipsam relationem creaturae ad relationem existentem in creatura ipsa: ergo talis relatio non respicit ut quod Deum, nec refertur ut quo, aut tendit ad ipsum: ergo non est respectus, nec relatio, aut tendentia ad ipsum, ut ex ipsis terminis liquido, & evidenter patet; quia id est respectus, tendentia, & relatio quod respicit, tendit, & refertur ut quo, & illa est relatio ad aliquem, quae tendit ad illum ut quo, sicut illa est productio hominis, & non equi, quae producit ut quo hominem, & non equum sed illa relatio, licet respiciat ut quo, non respicit esse Dei, sed relationem creatam: ergo non est relatio ad Deum, sed ad relationem creatam: ergo Deus nullo modo est terminus talis relationis.

180 Dices, Deum esse terminum per denominationem quandam extrinsecam, atque adeo per aliquid existens in alio intrinsece, & extrinsece denominans ipsum Deum, quod est relatio existens in ipsa creatura.

181 Sed contra, quia omnis forma denominans extrinsece aliquid subiectum debet terminari ad illud, saltem extrinsece; sed nulla relatio existens in scientia terminatur ad scibile, neque existens in creatura terminatur ad creatorem saltem extrinsece: ergo non denominat illud extrinsece; (loquitur enim de forma relativa, sive transcendentaliter sive predicamentaliter, extrinsece dominante) maior est certissima; nam ideo cognitio denominat extrinsece cognitum obiectum, quia saltem extrinsece terminatur ad illud, & respicit ipsum, & actio denominat agens extrinsece, quia actio extrinsece transcendentaliter terminatur ad agens, & relatio paternitatis creatae extrinsece denominat in vestra sententia, & in omnium proprium terminum in esse actualiter terminantis, quia actualiter extrinsece termina-

tur ad illum, alias non esset ratio certa ad discernendum, cur haec forma relativa denominat extrinsece hoc potius subiectum quam illud; unde si non terminatur ad illud extrinsece nulla erit ratio cur extrinsece denominet illud; sicut maxima est ratio ut denominet extrinsece subiectum ad quod extrinsece terminatur, & refertur, synonyma enim sunt referre, & terminari extrinsece ad aliquem: minor est certissima in sententia Caietani, quia si aliqua relatio creaturae extrinsece terminaretur, & referreretur ad esse increatum Dei, referreretur ad esse absolutum, & non ad relativum, siquidem esse increatum Dei est absolutum, & non relativum per vos; unde iam relatio non mutua non terminaretur, nec referreretur ad relativum; sed ad absolutum, & ideo chimerizavit dicendo, talem relationem non mutua non terminari ad esse increatum Dei, sed ad esse creatum relationis existentis in creatura.

Evidenter hoc totum convincitur, quia omnis forma quae denominat subiectum, debet aliquomodo pertinere ad ipsum, & secundum aliquod praedicatum proprium ei convenire, sive extrinsece, sive intrinsece, alias si nullo modo talis forma pertinet ad illud subiectum, nec vilo modo illi correspondet secundum aliquid sui nullo modo potest denominare illud, nec causare in illo effectum formalem denominationis, ut videre est in anima rationali, quae nullo modo denominat parietem, quia nullo modo pertinet ad parietem, aut convenit illi, aut extrinsece, aut intrinsece, & cognitio solius Leonis nullo modo denominat extrinsece Angelum, quia nullo modo extrinsece pertinet ad Angelum per terminationem, & tendentiam, quod per omnes formas discurrunt liquidius, & evidenter patebit, quam lux meridiana oculis: sed relatio illa ut a te ponitur, nullo modo pertinet ad Deum, neque extrinsece, neque intrinsece: ergo nullo modo denominat Deum extrinsece, &c. Minor haec sic demonstratur, quia in relatione solius duobus reperiuntur, id est formalitas, In, & formalitas, ad, sed formalitas in, in relatione solum correspondet subiecto, in quo talis relatio intrinsece est, & inheret ut de se patet in omni relatione: unde paternitas pertinet solum ad generantem per formalitatem, In, quia solum in generante intrinsece est, & inheret paternitas; sed relatio creata, quae terminat relationem creaturae nullo modo intrinsece existit in Deo, quia quidquid in Deo est, Deus est, & vos ipsi dicitis in Deo non dari relationem: ergo secundum esse, In, nullo modo pertinet relatio creata ad Deum, ac proinde secundum esse, In, nullo modo potest denominare Deum in esse actu terminantis.

Formalitas ad, relationis solum convenit relationi in ordine ad aliquod subiectum, ad quod tendit, & ad quod terminatur talis relatio, & quod est terminus tendentiae, & respectus relationis, ut ex ipsis terminis patet, sed relatio creaturae non terminatur ad Deum, quia esse Dei est absolutum, & non relatio; sed terminatur, & respicit, ac refertur ad relationem existentem in creatura: ergo relatio secundum esse, Ad, nullo modo pertinet ad Deum extrinsece: ergo nihil est in relatione, quod possit denominare vilo modo Deum, ac proinde Deus nullo modo dicitur terminare relationem, ex eo quod relatio quae minime est Deus, ac proinde non est in Deo: sed

D d d d 3 extra

extra Deum, & quæ minime pertinet ad Deum terminet relationem, quæ est in creatura.

184 Efficacius vrgetur, quia relatio quæ terminat aliam relationem, extrinsece denominatur à relatione tendente ad ipsam; vnde actu terminare in relatione, quæ terminus est; est extrinseca denominatio, & concretum resultans ex illa est extrinsece denominatum; sed vna extrinseca denominatio physica, & realis non potest denominare aliud à parte rei tale, aliàs posset dari processus in infinitum; nam illud aliud posset denominare aliud, & illud aliud, & sic in infinitum, quia non est maior ratio vnius quam alterius, & exemplis manifestis demonstratur; nam licet visio denominet obiectum sive proximum, sive remotum, sive mediatum, sive immediatum in esse visi extrinsece, nihilominus ipsum obiectum visum, & quod extrinsece denominatur à visione, non denominat aliud extrinsece visum, quia alias esset visum ab obiecto quod non videt, cum non possit denominari à potentia vidente, siquidem solum videt obiectum, quod ipsa denominat in esse visi, vnde esset visum, & non visum illud alterum denominatum quod est maximum inconueniens: ergo pro certissimo habendum est, nullum denominatum extrinsece per physicam, & realem denominationem posse denominare aliud, etiam extrinsece tale; sed relatio existens extra Deum in creatura extrinsece denominatur in esse actu terminantis à relatione, quæ refertur extrinsece ad illam: ergo illa iterum non potest denominare Deum extrinsece terminantem: ergo Deus ratione relationis existentis in creatura, & terminantis aliam existentem in creatura, non potest extrinsece denominari actu terminans relationem creaturæ.

185 Dices, Deum non esse terminum formalem, & immediatum talis relationis, sed materialem, & mediatum.

186 Sed contra manifeste, quia ille est terminus materialis, & medius relationis oppositæ, quod est fundamentum relationis terminantis illam, formaliter, & immediate; ideo enim dicitis, genitum esse terminum materialem, & mediatum respectu paternitatis, quia est fundamentum, & subiectum relationis filiationis, quæ terminat immediate, & formaliter paternitatem, & idem est de cæteris, vt discurrunt per illas liquefieri; sed Deus non est subiectum, & fundamentum, in quo existit relatio prædicamentalis quæ terminat relationem creaturæ; (Deus enim nullam relationem prædicamentalem fundat in se, vt ex terminis patet suppositis in quaestione contra Caietanum) est autem fundamentum talis relationis terminantis aliam, ipsa substantia creaturæ, in qua fundatur immediate, & proxime, vtraque relatio referens, & terminans: ergo nullo modo erit Deus terminus materialis, medius, & remotus relationis creaturæ, sed potius talis erit ipsa substantia creaturæ, ac proinde talis relatio non erit creaturæ ad Deum vlllo modo, nec immediate, nec mediate, nec formaliter, nec materialiter, sed potius creaturæ ad seipsam; vnde erit, & non erit ad Deum, quod summum absurdum, & impossibile iudicat evidentissimum illud metaphysicæ axiomæ impossibile est idem simul esse, & non esse.

187 Præterea per id debet terminare Deus relationem creaturæ, per quod causat Deus creaturam, quia talis relatio creaturæ est relatio effectus ad causam; sed Deus non creauit, produxit, causauit,

aut effecit creaturam puram relationem existentem in creatura, sed per omnipotentiam absolutam suam: ergo non per relationem existentem in creatura, sed per absolutam omnipotentiam terminat relationem creaturæ: ergo terminus illius non est relatio, sed absolutum.

SVBSECTIO II.

Alia argumenta contra Caietanum ponuntur.

Secundo sic argumentor contra Caietanum, 188 qui asserit, scibile referri realiter ad scientiam per relationem existentem in scientia, ac proinde per ipsam terminare relationem scientiæ; tunc sic, eadem numero forma non potest dare effectum formalem oppositis subiectis; sed fundamentum, & terminus sunt opposita subiecta: ergo eadem forma relationis non poterit referre fundamentum, & terminum; sed scientia est fundamentum, & scibile terminus: ergo eadem relatio existens in scientia non potest referre scientiam, & scibile quæ sunt opposita inter se.

Vrgetur, vna forma non potest dare alteri sibi 189 oppositæ effectum formalem primum, quem in se continet expresse, & formaliter; v. g. albedo non potest denominare nigredinem albam, nec constituere illam in esse albe formaliter, neque calor potest constituere frigiditatem calidam, & lux tenebras lucidas, hoc enim solum communicat proprio subiecto, in quo est, licet opposito possit communicare alteram denominationem similem, aut dissimilem illi, vt visio non potest communicare obiecto, in quo non est, denominationem primariam quam habet, & continet vt quo, videntis nimirum, licet illi communice denominationem visitæ; itaque certissimum est, & in hoc sensu loquor formam non posse communicare alteri opposito denominationem primariam, & formalem quam communicat proprio subiecto, in quo est; sed relatio quæ est in scientia opponitur scibili tanquam termino: ergo non potest illi tribuere denominationem, quam præbet scientiæ, in qua est: sed hæc denominatio est relati respectantis, & tendentis per illam: ergo non potest præbere hanc denominationem scibiliter: ergo scibile non refertur per relationem, quæ est in scientia, nec respicit, & tendit per illam, licet denominetur à tali relatione extrinsece in esse terminantis: ergo falsum est dicere, scibile terminare per relationem scientiæ formaliter ipsam relationem scientiæ, quia non solum per illam refertur scientia ad scibile, sed etiam scibile ad scientiam.

Tertio principaliter sic argumentor, quia tota 190 relatio tertij generis est mensurabilis ad mensuram, itavt ratio essentialis fundandi, & quæ nullo modo potest suppleri in hoc genere relationis est mensuratio, specificatio, & dependentia, quam habet mensurabile à mensura, itavt si non detur illa in aliquo subiecto, nullo modo possit dari in illo subiecto relatio tertij generis; sicut relatio secundi generis effectus à causa petit necessario dependentiam illius à causa pro ratione fundandi; sed in mensura respectu mensurabilis nulla datur dependentia, mensuratio, & specificatio respectu mensurabilis; quia licet mensurabile dependeat à mensura, mensuretur ab illa, & specificetur ab ipsa, nihilominus certissimum est, mensuram non specificari à mensurabili, nec dependere, aut posse mensurari.